

ושוב בענין הדברת הזבובים

זה שנים רבות שמתנהלת המלחמה בזבובים גם ברפת. על „הצרות“ שהם גורמים אין צורך לחזור, ומוטב שנסקור את שלבי המלחמה, ההצלחות והכשלונות גם יחד.

עם הופעת הד. ד. ט. התעוררו תקוות של ממש שהנה יש בידי הבוקר אמצעי הדברה והבוקרים ופרותיהם לא יוטרדו עוד ע"י זמזור מיהם ועקיצותיהם של הזבובים. אולם עד מהרה נתגלה שהזבוב לא הוכרע עד הסוף ע"י התכ" שירים הנ"ל והופיעו „גזעי“ זבובים מחוסנים בפני קוטלי חרקים מהסוג הנ"ל והתחילו פרים ורבים כבימים עברו ושוב הציקו לאיכר ול- בהמתו.

החוקרים אף הם לא נכנעו וניסו לגלות מדי פעם תכשירים יעילים ובטוחים יותר. הופיעו כל מיני חומרי ריסוס או אבקות, כגון לינדן, פאראתיון וכדומה; כן הומלץ על פתיונות רע' לניים שונים, אולם בכל אלה לא הושגה הצלחה במאה אחוז; או משום שנתרבו זבובים בעלי תנגודת לחומר ההדברה או שהחומרים עצמם

דבר זה חשוב ביותר בארצנו כיוון שתקופת החום נמשכת כ-8 חודשים בשנה. פרה כזו, מגוע הכלאיים, ייתכן ולא תגיע לתנובות כה גבוהות, אולם היא תהיה נוחה יותר לטיפול, ולגבי המתישב החדש הרי זה יתרון רב. יש לזכור עוד שאין המתישב החדש מסוגל לייצר מספוא בצורה בה אינטנסיבית כפי שזה נעשה במשקים ותיקים. וגם מבחינה זו חשוב שפרתו תהיה מהטיפוס הפשוט יותר.

אמנם הכניסו ארצה את גזע הזבוב, אבל הוא מטיפוס הבשר; ישנם כבר תת-גזעים לחלב ממוצא הזבוב, כגון ה„סאהיוואל“; פרות אלה מניבות יותר חלב מאשר זכו הבשר, צבען הוא חום-צהוב ולא אפור.

מובן שקיימות עוד די בעיות לגבי המשק הוותיק, ובייחוד בשאלות ייצור המספוא (אספסת, תחמיצים וכדומה), אולם על זאת אדון בפעם אחרת.

נירזילנד.

נ. ברמן

נתגלו כבלתי מתאימים כעבור זמן מה משום שחדרו מבעד לגוף הבהמות המרוססות גם לחלב.

ומה נתחדש הפעם?

לפני ארבע שנים נוסה בפעם ראשונה בנייר ג'רסי קוטל חרקים חדש בשם „דיאזינן“; מאז המשיכו לנסותו בהדברת זבובים בכל שנה ושנה וב-1955 אושר חומר הדברה זה ע"י מוסדות הבריאות הפדרליים לשימוש ברפתים ובשאר בניני המשק, חוץ מבחדרי החלב והלולים.

צריך שיהיה מובן לכל אלה המצפים לישועה מהתכשיר קוטל החרקים שיש הכרח להתמיד בביעור מקומות הדגירה והרבייה של הזבובים בתוך הרפת עצמה וסביבה. בראש וראשונה יש לשים לב לזבל, אשר בערמות ובתאים השור נים של הבהמות שבבנין, ולבער בהתמדה את מרכזי הדגירה של הזבובים.

בניסויים ובהסתכלויות שבנייר ג'רסי נוכחו שצרת הזבובים באה לא מהפולשים מהחוץ, ממשקים של שכנים, אלא מהמיליונים של זבורים שפרים ורבים ברפת עצמה ובסביבתה. ללא פעולות ניקוי יסודיות במשק עצמו אין לצפות להצלחה מלאה בהדברת הזבובים.

הניסויים האחרונים הוכיחו שחומרי הריסוס המשתתרים של „דיאזינן“ הם אחד האמצעים הפעילים ביותר בהדברת הזבובים. ריסוס הקירות והתקרה של הרפת בדיאזינן בעל ריכוז של 0.5—1% הופך את הבנין נקי מזבובים למשך 6 שבועות לפחות. כל המקדים בריסוס באביב הריהו משובח והמלחמה תוקל עליו. בתנאי ניר ג'רסי די היה בריסוס נוסף בחודש יוני והיו פטורים ממכת הזבובים משך כל עונת הקיץ. באחת הרפתות הספיק ריסוס אחד בחודש מאי 1954, כדי לשמור על נקיון מזבובים עד לאוגוסט 1955. כנראה שאין הבדל בדבר אם משתמשים באבקה רטיבה או בתכשיר מרוכז לתחליבים; כן לא נתגלה יתרון מיוחד בהוספת סוכר לתמיסת הריסוס. ב-1956 מיעצות רוב תחנות הנסיון שבארה"ב להשתמש בחומר ריסוס משתייר של

הרבייה של החרקים. להכנת הפתיונות היבשים השתמשו בדיאזינון ובבאייר ל-13/59, במאלא- תיון ובציאנאמיד אמריקאי 4124; התוצאות היו מצוינות כשהשתמשו בפתיונות כאלה 5 פעמים בשבוע; אוכלוסיית הזבובים הושמדה כמעט כולה.

פתיונות רטובים של דיאזינון פעלו ביעילות יתרה מאשר אלה של באייר או מאלא-תיון. אמנם נוח יותר השימוש בפתיונות יבשים, אולם הרטר- בים מתקיימים בחריפותם זמן ממושך יותר.

הפתיונות, היבשים והרטובים כאחד, אינם פעילים לגבי זבובים עוקצים, או זבובי האורוה כפי שהם קרויים בארה"ב. כדי להגן על הפרות בפני זבובים אלה נהגים לרססן בתכשירי רי- סוס מיוחדים סמוך לחליבה או שמתקנים מק- לחות ריסוס אוטומטיות ליד כניסת הפרות לבית החליבה. בשנים האחרונות התקינו גם מעין ספוג גומי התלוי מעל לכניסה והפרות העוברות מתחת למיתקן זה משתפשות בגבן בגומי שהוספג בתכשיר המתאים. בדרך זו חוסכים את עבודת הריסוס.

אם כי מרובות השיטות להדברת הזבובים, אולם אין אפשרות להציע דרך אחת לכולם, וכל בוקר צריך לשקול יפה את תנאיו ורק אז יהליט על השיטה המתאימה לו ביותר. אין כל ספק שיבולים להצליח בכל מקום בהדברת הז- בובים אם תיבחר השיטה הטובה ויתמידו במילוי כל ההוראות.

רוכזו לפי "הוארדס דיירימן" ומקורות אחרים ע"י א. י.

דיאזינון בן 5.0%, להכנת חומר הריסוס עם דיאזינון מערבבים 1.9 ק"ג אבקה רטיבה בת 25% או 2 ליטר תמיסה תחליבית בת 25% ב-100 ליטר מים.

הדיאזינון הינו קוטל חרקים אורגאני של זרחן שהוכנס לארה"ב משווייץ ב-1952. נתברר שפעילותו מתקיימת הרבה יותר זמן, הוא משמיד את הזבובים במהירות והשימוש בו פחות מסוכן מאשר בתכשירי זרחן אורגאניים כגון פארא- תיון ואחרים. אולם גם השימוש בדיאזינון מחייב אמצעי זהירות מסויימים. לפני שמתחילים ברי- סוס בתוך הבנין יש להוציא ממנו את כל בעלי החיים, לכסות היטב את האיבוסים, את השוקתות או את גביעי המים האוטומטיים וכן את כל מיכלי המספוא. האיש המרסס שיגן על עצמו במסכת גזא, בכפפות גומי על ידיו, יחליף מיד עם גמר עבודת הריסוס את בגדיו ויתקלח או ירחץ באמבטיה.

הדיאזינון יכול להיחשב כיום כקוטל-זבובים היעיל ביותר, אולם באותם המקומות שטרם הופיעו בהם זני זבובים בעלי תנגודת, ניתן לערוך את המלחמה בהצלחה גם בתכשירים אחרים כגון מטוקסיכלור ולינדן.

מחוץ לריסוסים אפשר להילחם בהצלחה בזבובים גם בפתיונות שונים. חומר הרעל שבפתיונות אלה הוא על הרוב המלאתיון שמ- ערבבים אותו בסוכר, גריסי תירס, שזרות תירס, קמח צדפים וחומרים דומים. בתחנת הנסיונות של ניר-ג'רסי נוסו קוטלי החרקים בצורת פת- יונות גם ברפתים. יעילות הפתיונות בהדברת הזבובים תלויה בכמויות שמשתמשים ובתנאי

חלב נקפא לרפואה

חלב נקפא מהו? מצאנו כתוב: "משל לחלב שניתן בסערה, אם ניתן לתוכו מס' נקפא ועומד". (ויקרא רבא יד)

ומניין שהוא משמש ריפאות? מצאנו כתוב:

"רפואת מה שיהיה מרוע מזג חם שישתה חלב בקר נקפא וחלב מסוכסך חמוץ". (קאנון ג, יג, ב, א.).